

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknél, körjegyzőknek és tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Tóth János.

Társszerkesztő: **Dr. Franciscy Lajos.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. szám.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fill. Több-szöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szög 4 kor., minden további szó 4 fill.

Legnagyobb költőnk ünnepén.

„Az erős nem fél az idő mohától“.

Nincs nagyobb hatalom a világon, mint az igazi nagyság — ha elfelejtik.

Mert csak egy időre felejthetik el, örökre nem. S a feledésnek mohos korszaka alatt annak a nagyságnak az ereje úgy növekedik, mint a zuhogó ár, melyet utjában sziklazsilipek zárnak el. Úgy növekedik, mint a felhőktől borított nap, mely ha átszakítja a fényét felfogó felhőkárpitot, iszonyúan vakító sugarakat hint a földre, s tüzének hevével, mint a szétrobbant kazán, egyszerre lángba borítja a hűvös légkör villam folyamát.

Vörösmarty Mihályt elfelejtette nemzete. Óh, mint fáj kiírni e rideg valóságot! Nemzeti nagy multunk dicsőségének lelkes dalnokát, a hazaszeretet rajongó apostolát, ihletett látnokát a jövő hála- és feltámadásnak, a hit, az irgalmas-ság, a szabadság és a szeretet aranytollú költőjét, a nagy eszmék bajnokát, az önfeláldozó munkásság emberét: nemzete egy félszázadon át nem tudta felmagasztalni a dicsőségnek és a tiszteletnek arra a polcára, melyen egy nemzetnek nagyjait a halhatatlan emlékezet koszorúja övezi.

Olvastuk költeményeit, gyönyörköd-

tünk formáinak szépségében, meghatva szavaltuk, énekeltük százszor és százezerszer felülmulhatatlan Szózatát, az anyák e remekműből vették a gondolatokat és a szavakat, melyekkel gyermekeik szívébe becsepegtették a honszeretet érzéseit, az ifjú Vörösmartytól tanulta a királyhűséget, a férfi ő tőle vette a fenséges eszméket a közügy és a trón szolgálatához, az agg Vörösmartyból merítette az erőt a jelenben való szelid megnyugvásra és a jobb jövődönök reményére.

De hányan voltak ilyenek, a kik Vörösmartynak nemcsak a költeményeit tanulták, hanem a lelkét is felfogták, szívét átvették, szellemét magukba szívták s abból éltek, abból cselekedtek és alkottak?

Nagyon kevesen, mert a kor, mely Vörösmarty halála után következett, mindenre alkalmas volt, csak a nagy költő szelleme értékének a becsülésére nem. Az a kor — az alkotmány visszaállítása óta — bár soha se virradt volna fel e hazára! Annak a kornak csak egy áldása volt, az, melyet Vörösmarty kor- és bajtársai szereztek meg a nemzetnek: a szabadság, mely az ősi alkotmány sáncái mögött új életre kelt és felvirult. Ebben a virulásban azonban maga az a kor nagyon ártatlan.

Kedvező politikai viszonyok s egyes

nagyeszü és nagy jellemű államférfiak önzetlen hazaszeretete, a kik azonban még a régi korba nyulnak vissza, fentartották és fejlesztették Deák alkotását, de maga a kor, annak társadalmi és politikai élete, s ezen élet vezetői olyan korcsok, melyeket soha sem említhet hálával a multat kutató kegyelet.

Ebbe a korba esik az a nagy népvándorlás, mely fővárosunkat kósza méhrajok módjára megszállta és magyar jellegéből teljesen kivetkőztette. Kereskedelem, tudomány, művészet, irodalom, első sorban a sajtó, ipar, államkormányzat, erkölcs, társaskörök és színházak, mind a bevándorlott faj kezeibe kerültek, vagy legalább erősen megérezték, ennek a kozmopolita, sivár lelkű fajnak a befolyását. A nagy vállalkozások szédélgesen épültek, a kereskedelem forgalma az egész vonalon hamis cégérek alatt, hitvány árukkal és szédítő magas árakon indult meg, a szellemi termelés a pénzvágy, a meggazdagodás érdekkörében mozgott, a sajtót majdnem kizárólag a zsidóság faji érdeke irányította, az Akadémiát magához kaparitotta egy-egy klikk, melyet a zsidósággal szövetségelt szabadkőművesek toltak előtérbe, az államkormányzat közszellemébe becsempésztek a kálvinizmust, ennek egész ürességével egyetemben.

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

A meglepetés.

Írta: **Resa M. J.**

Nem szeretném, ha az illető hölgy megtudná, hogy elárulni szándékozom azt, a mit a legeslegszükebb körben a többiek okulására csak úgy suttyomban elmeséltem. De ha ő jónak látta oktatni másokat, magamra vállalom én is e szerepet, elmondom az ő meséjét, hadd tanulja meg a világ, hogy sokszor kellemetlen vége szokott lenni a hevenyében rögtönzött meglepetésnek.

Ebben a ködös, borongó locs-pocs időben már alig is lehet elképzelni azt a verőfényes, kedves nyári napot, melyet a trencsényi fürdőben töltöttem. Négy óra felé kezdődött a korzó. Elegáns toalettokban suhogtak a hölgyek az árnyas tereken, hamis és valódi ékszereik csillogtak a ragyogó nap fényözönében. Kóborogtam én is céltalanul a fehér finom kavicsos utakon, míg csak meg nem untam a hosszas bolyongást.

Leültem a lombos juharfák árnyában kínálkozó asztalhoz s a vasúti menetrendből böngészgettem további utam terveit.

A szomszéd asztal mellett tracsosolt három

hölgy. Annak bizonyítékául, hogy csakugyan tracsos volt, elég fölemlítenem a jeges kávét, melyet látható élvezettel szüresölgettek. Mert a hol kávé van és két-három hölgy, ott — gondolom elhiszik — elmaradhatlan a tracsos.

Velem nem igen törődtek. Kedélyesen pletykáltak. Alaposan megmosdották ezt is, azt is, személyeket, kalapokat, toalettet egyaránt. Rövid fél óra alatt végeztek az egész világgal. Míddön kifogytak már a közérdekű tárgyból, meghányták-vetették a hazautazás napját, esélyeit.

— Én — csevegé a középső — szándékozom szombatn hazanézni. De csak pár órára — hétfőn visszajövök. Tudják kérem, férjem már három hete szalmaözvegy, csinos ember, fiatal ember... s hűsége iszonyatos próbára van téve. Meglepem, hogy meggyőződést szereznek róla, hogy tulajdonképpen hányadán állok a férfi-hűséggel.

— No édes nagysádkám — közbeszól a villogó szemű menyecske — hagyja abba kérem. Tavaly én is akartam meglepni az uramat, hogy szintoly meggyőződést szereznek, de őszintén mondhatom, csufult jártam vele, most is arcomba szökik a vér, ha rá gondolok. Én akartam meglepni az uramat — s önmagam voltam förtelmesen meglepve...

— Hogy volt? Hogy történt? Mesélje ké-

rem — hangzott jobbról-balról a kérdés. A kíváncsi fejcsékek összebujtak s nagy kíváncsisággal várták az érdekesnek ígérkező történetet. Én észrevétlenül közelébb húzódtam s látszólag elmélyedve a menetrendbe, eilestem minden szót kedvesen csacsogó ajkáról.

— Épen egy éves asszony voltam. Téli idején alaposan meghűltem valamelyik sétám alkalmából, úgy hogy az utókövetkezmények elhárítása okából fürdőbe kellett mennem. Hazi orvosom a trencsényi fürdőt ajánlotta. Férjem hivatalnok lévén Nyitrán, el nem mehetett. Így hát sajtó szívvel beletörődtem a keserves elhatározásba, hogy magam utazom. Nagyon-nagyon szeretem az uramat — elképzelhetik, hogy már három héttel az indulás előtt kezdtem keseregni, sirni. De az áldott, jó lélek oly szivrehatóan beszélt nekem, hogy nyugodtan távoztam az örökévalóságnak látszó hat hétre a fürdőbe.

Gyönyörű napok voltak. Jól éreztem magam. Szemlátomást javult a bajom, úgy hogy négy hét után teljesen egészségesnek tudtam magam. Azért minden levelemben — pedig naponként írtam egyet — kértem uramtól a hat hét megkuratitását, ő azonban esengve-esengett, mézes-mázos szavakkal kért, csak tartsam be okvetlenül az előírt kurát. Mit tehettem egyebet, maradtam.

Ilyen politikai és irodalmi viszonyok között meg kellett romolnia a társadalmi életnek is. Az úrrá lett idegen fajjal való érintkezés, ennek a fajnak gyalázatos kéjvágya, kielégíthetetlen pénzsomja, hitetlen világnézete úgy megmételtyezte az erkölcsöket, hogy eszmény, becsület, erény, önzetlenség, hit, szeretet, tisztesség és jellem: idegenek lettek a magyar társadalomban.

Pedig eszmények nélkül nincs önzetlen törekvés, e nélkül nincsen hazaszereget; hit nélkül nincs erkölcs, e nélkül nincs jellem.

Egy ilyen társadalomnak dehogyan kellett Vörösmarty kultusza! Költeményeit, himnuszait régi szokásból, vagy divatból szavalták, énekelték, de sem a szellemét, sem az emléket illő kegyelettel megtisztelni nem tudták s nem is akarták. Ős Budavára kellett ennek a vad kéjelgésében őrvongó, feslett erkölcsű társadalomnak, de természetesen nem Mátyás király Budavára, sem az, melynek bástyafalain Petneházy zászlói lengettek, hanem az a millenniumi büntetés, melyben fakirokat mutogattak, utcai rongyokkal diszkörmeneteket tartottak, s dobbal, síppal reklámot csináltak a szemérmertlenségnek.

Hogy gondolhatott volna egy ilyen társadalom arra, hogy Vörösmartynek szobrot emeljen?!

De vonuljanak már félre a sötét képek. Új nap fényel le ránk. Az az egészséges keresztény áram, mely néhány év óta végig vonul a hazán, hogy friss vért vezessen be a magyar társadalom testébe, érezteti már áldásos hatását, mutatja már feszítő erejének első tüneteit.

Eszményi felfogás, tisztább lélettörvények, lelkes tisztelete a multnak, a nemzeti erények becsülése, a keresztény magyar érületnek öntudatos kifejezése, ezek kezdenek lassan tért hódítani, s a mi fellette vigasztaló épen az ifju nemzedék körében, melyhez nem csak a jelen örö-

meit, hanem a jövő reményeit is köthetjük.

Ennek a fejlődésnek induló erkölcsi renaissance nak köszönhetjük, hogy a Vörösmarty-szobor ügyét, melyet 8-10 év előtt a budapesti katolikus kör mozgott meg, de az egész mozgalommal magára hagyatva állott, most már a legelső irodalmi társaságok felkarolták, de sőt a hazai társadalom széles rétegei is magukévá tették.

Jó volt elfelejteni Vörösmartyt. A feledés moha alatt szellemének őserije óriássá nőtt, hatalommá, mely előtt a megkésztet hála előtörő érzéseivel, hódolva borul le a nemzeti kegyelet.

Légy üdvözölve lángszellem, e honnak babérkoszorúzott legnagyobb lantosa! Szobrod ott fog állani az ország szívében, s e szobrot kegyeletes tisztelettel környezni fogja egy jobb kornak hívebb, hozzád méltó lelkes nemzedéke. S a tisztelők nagy serege felett a te lelked fog hű őrangyalként virrasztani, hogy magyar legyen és maradjon e nemzedék szívében, magyar erkölcsében, s az ősök erényeinek tisztelésében!

A nyitrimegyei gazdák Budapestén.

A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének november hó 26-án Budapestén tartott nagygyűlésén részt vettek a Nyitrimegyei Gazdasági Egyesület tagjai közül, Emödy József elnök vezetése mellett: Markovics János, Bárány Mihály, Zhorella István, Mérey Lajos, Horváth Dezső, Mezey Gyula, Etter Kálmán, Kubinyi Endre, Freund Gyula, Skublits József, Berecz János, Vargha János, Engel Henrik, Tully István, Karsay Lajos, Leidenfrost Károly, Siegler Gyula, Császár Sándor, Léway Antal, Boross Sándor, Ratkovics Ferenc és Meskó Pál.

Ezek közül felszólalt Emödy József, a pozsonyi kiállítás és a szövetkezeti közraktárak tárgyában; Mérey Lajos, Meline a párisi nemzetközi gazdasági kongresszus volt elnökének üdvözlése és a fedezetlen határidő-üzet eltörlése tárgyában; Meskó Pál némely cukorgyárak által a répa bevéltésénél tanusított visszafélések tárgya-

ban, s felszólalásában indítványozta, hogy a bevéltés tartamára minden cukorgyár körzetébe egy megfelelő hatáskörrel felruházott biztos kiküldetése kéresek a földmívelésügyi miniszternél. Ezen kérdéssel az egyesület indítványa folytán legközelebb a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének végrehajtó bizottsága fog foglalkozni.

Mérey Lajosnak lelkes visszhangot keltett beszédét itt adjuk, a mint következik:

Nagyméltóságú Elnök úr!

Tisztelt Közgyűlés!

Midőn a most tárgyalandó indítvány a választmányi ülésen napirendre került, az én igénytelenségem volt az, aki ezen indítványnak a közgyűlés elé való terjesztését és a t. közgyűlés által való elfogadását hozta javaslatba. Ez okból találok helyén valónak, hogy az indítványt röviden megindokoljam. (Halljuk!) Meline, Franciaország volt földmívelésügyi minisztere, utóbb a képviselőház elnöke, később miniszterelnök, évek óta tiszteletbeli tagja az O. M. G. E.-nek. Az 1900. évi július elsején a párisi világiállítás alkalmával tartott nemzetközi gazdakongresszusnak ugyan csak ő volt az elnöke, azon nemzetközi gazdakongresszusnak, amely ő nméltósága Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter urat tiszteletbeli elnökei közé, gróf Károlyi Sándor urat szakosztályi elnökei közé, gróf Majláth József urat a kongresszus tiszteletbeli főtitkárai közé, Rubinek Gyula tagtársunkat a kongresszus gazdasági szakosztályának tiszteletbeli titkárai közé választotta meg. Azon kongresszusnak, mondom, melyen gróf Zselénski, Kiss Pál és Bernát István tagtársaink nemcsak a vitákban vettek részt, de a kongresszus indítványainak megtételeben hatékony munkásságot fejtettek ki és nemcsak maguknak elismerést, de mondhatjuk, a magyar névnek dicsőséget szereztek. (Éljen.) A kongresszus záróünnepélye után tartott társas ebéd után, melyen Darányi miniszter az agráreszmék diadaléért üritett poharat, melyért a Nyitrimegyei Gazdasági Egylet elsőik közt üdvözölte őt, Budapestén a magyar kormány erkölcsi támogatójából is fennálló egyik német lapban, a *Pester Lloyd*-ban, megjelent egy közlemény Meline Gyuláról, hogy ő egyike a modern Franciaország legmegvetendőbb és legsemimirekelőbb politikai személyiségeinek, ismétlem uraim szóról-szóra: hogy ő egyike a modern Franciaország legmegvetendőbb politikai személyiségeinek. Én ezen támadást, t. közgyűlés olyanak veszem, mint a mely nemcsak Meline Gyulára sértő és bántó, hanem bántó mindazon szaktekinélyekre és az egész művelt világból össze-

Már az ötödik hét is elmúlt. Akkor egy izvataros éjszakán förtelmes álmom volt, mely tönkretette lelke nyugalmát. Odahaza voltam Nyitrán. Végig mentem a hosszú utcán s egyszerre csak magam előtt látom az uramat egy csinos hölgygyel karonfogva sétálni. Utánuk siettem, de el nem érhettem, utánuk kiáltottam, de rám se hederítettek. A ház kapuja előtt a hölgy megcsókolja férjemet, kihívóan szemembe kacag s közvetlenül orrom előtt becsapja az ajtót... E zajra fölébredtem. Épen hajnalodni kezdett, szemem előtt elvonult az álmom s tudja Isten, a kép úgy belemarkolt szerető szívémbé, hogy zokognom kellett... Hátha csakugyan ilyesvalami történik, míg én itten nap-nap után búslakodom? De eszembe jött megint jó öreg anyám szava, ki kész volt mérget is venni rá, hogy az álomnak ellenkezője teljesedik... Én bennem is megérelődött a nézet, hogy epedve, szívszorongva várja hazatértemet — azért azonnal még ott ágyamban ülve elhatároztam, hogy holnap utazom s örvendetesen meglepem aranyos, jó uramat.

Lázasan csomagoltam, össze-vissza szalálgáltam bucsuzni, számlákat fizetni stb., stb., úgy hogy másnap a reggeli vonattal elutaztam.

Mi tagadás benne, elmondom azt is, hogy bizony az a csunya álomkép folyton ott kísértett

valahol szívem rejtett zugában... Istenem, hisz ki is ismerné ki a férfi természetét? Hisz mindenki mondja, ne higgyetek nekik, csapodárok, játszanak csak a nő szívével; hogy olyan a férfi húsége, mint az a pítypalang maghordó pelyhe, mely a legkisebb áramlatnál is eltűnik, elvész...

De eszem meg egyre hajtogatta: ugyan menj bolond asszony — hisz csak ostoba álmom volt! Ilyen öröm, felelem, szorongatás s mit tudom én milyen másfajta érzelmek háborgatásától kísérvé — értem délután 1 óra tájban a nyitrai pályaudvarra.

Épen a legjobb, gondoltam magamban. Uram háromig odahaza komotizál, azután hivatalba megy. Tehát épen odahaza találom. A kocsit vagy harminc lépésnyire a háztól megállítva — észrevétlenül, lázasan besurranok — ő nem is fogja sejteni, csak midőn nyakába borulok s összevissza csókolom.

Sikerült minden úgy, a mint terveztem. Egészen szobám ajtajáig értem. Belülről hangokat beszédet hallottam. Mérgelődtem, hogy épen most lábatiankodik valaki. De ki lehet? A szobalány nem. Hisz lent láttam az udvaron.

Közelebb léptem az ajtóhoz. Hallgatózom s Uram fia pezsgő, lázas vérem jéggé fagyott...

— No még csak egyszer mondd... édesem,

mindenem (szívem kővé dermedt, így nevezett engem a pásztorórákban) no?... nem...? nem mondd...? No várj, hisz nyolc nap múlva eljön a feleségem, akkor nem mulathatok veled így naponta órákig...

Aha! tehát ezért kellett nekem végigszenvednem a hat heti kurát... Iszonyu... rettentő, fogadnék, hogy az álomkép nem csal... tehát ezt a cuadrát még nálamnál is jobban szereti... a komisz... nálamnál, ki kész lettem volna... igen csak lettem volna, még boldogságomat, életemet, mindenemet fölálldozni... De megint beszél... hallga...

— Adj egy csókot édesem... úgy... no még egyet... (lélekzetem elállt). Most meg röhög a nyomorult, milyen durva még a nevetése is... Ó Béla, Béla én meghalok... No de várj, nem nevettek, nem enyelegtek mindjárt... Lázás sietségemben nem nyithattam föl egyszerre az ajtót, mely nagyot dörömbölt, erősebben nyomtam meg a kilincset s eszeveszetten rohantam Béla szobájába... Kedélyes félhomály volt bent, A spanyol fal oldalvást félre volt huzva. Mással nem törődtem, csak férjemet néztem, ki meglepetésben fölugrott s kipirult, égő arccal merészen elémbé állt...

— Álmodom? vagy te vagy édes minde-

gyülekezett kiváló gazdákra, akik érdemesnek tartották munkatársukul szegődni Jules Meline elnöklete alatt: Mert azon munkás, qui non no-scitur ex se stb. vagy magyarul: akit nem ismer meg önmagadról, meg kell ismerned társairól, annak a cikkírónak tudnia kell, hogy ezen díszes társaság elnöke nem lehet megvetendő ember akkor sem, hogyha nem lett volna a nagy francia nemzet földmívelési minisztere, képviselőházi elnök stb., ha nem állna ma is a francia parlamentnek róla elnevezett pártja élén. De ismerjük mi gazdák is a sanda mérsáros történetét, nem a személyeknek szólott ez a vakmerő támadás, ez a dőre hadüzenet, de az agrár eszméknek, amelyeket ők hirdetnek és képviselnek. Tessék elhinni, hogyha a párisi nemzetközi gazdakongresszus határozatilag azt mondta volna ki, hogy pl. a fedezetlen határüzleti játék a börtén fentartandó, mert a gazdák boldogulása és az árak javulásának, ez az egyedüli csodaszere, hogyha kimondották volna a kongresszuson, hogy a német tőzsde törvény, hogy az osztrák tőzsde adó törvény eltörölendő, mint a mezőgazdaság érdekeivel ellenkező, akkor azok a férfiak a világ legkitünőbb szaktekintélyei lennének.

Önkénytelen tolu az a kérdés agyunkba, hogyha ennek a társaságnak elnökét lehetett elnevezni egy félhivatalos és tekintélyesnek tartott lapban megvetendő és semmirekellő politikai személyiségnek, melyik osztályába a társadalomnak sorozná magát ez a cikkíró, Fügefahegyi Oroszlán? (Hosszantartó derűség.) A nemzetközi gazdakongresszus a mezőgazdaság érdekeiben határozott, de az ő törekvései nem irányulnak a mezőgazdaság és a vele együtt érző tisztességes kereskedelem ellen és nem is irányulnak a mezőgazdasággal együtt vírágzó, vagy sorvadó ipar ellen, hanem irányulnak a hazátlan, a nemzetközi mozgatóke tulkapásai, kinövései ellen. A nemzetközi gazdakongresszus törvényes intézményekkel akarja megvédeni a gazdát az ellen, hogy verejtékes fáradozása eredményei, hosszú éveken üzött munkálatainak eredményei ne essenek áldozatul a telhetetlen étvágyú hazátlan mozgatókének. A nemzetközi gazdakongresszus célja volt pontosan megkeresni, kijelölni az utat, módot és eszközöket, amelyek lehetővé teszik, hogy a mezőgazdaság nemcsak az őstermelés tekintetében, de az értékesítés és fogyasztás tekintetében is önerejéből biztosítsa magának azon befolyást, amely az anyagi hasznot igazságosan, méltányosan a becsületes munkának juttatja, nem pedig a kaptelemek, ringek, a tőzsdejátékosok fosztogató kapzsiságának; és én tisztelt közgyűlés, ebben találok ezen indítvány célját és

velejét, ki ezen eszméket helyesli s a magyar gazdatársadalom képviseletében ezen közgyűlés bizonyára helyesli, az bizonyára ezen indítványt is elfogadja. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Boldoggá avatási ünnep.

A nyitrai irgalmas Testvérek temploma f. h. 6-9 fényes ünnepségek színhelye lesz. E napokon ugyanis a nevezett templomban három napi ajtatosság, Triduum fog tartatni boldog *Clet Ferenc*, lazarista atya, kínai hittérítő és vértanu tiszteletére, kit XIII. Leo pápa f. é. május havában több más vértanuvval együtt boldoggá avatott.

A megdicsőült vértanunak ezen felmagasztaltatása egy olyan tény, melynek dicsőségéből a legelső fényugarak a Paulai Sz. Vincéről nevezett Missió-papok kongregációjára, az úgynevezett lazaristákra és az ezekkel szellemi rokonságban levő irgalmas Testvérekre esnek, ennél fogva ez az ünnep első sorban az ő örömmünnepük. Ámde, minthogy a hit mindnyájunk közös kineve, a vértanuk is, kik a hitért küzdenek és életüket áldozzák fel, mindnyájunk közös dicsőségét képezik, s az ő emlékezetüknek a tiszteletében mindnyájunknak meg kell lelnünk a résztvevő öröm érzéseit.

Ez az oka annak, a miért a nyitrai irgalmas Testvérek ünnepe, az egész város katolikus közönségének az ünnepe lesz. A nevezetes ünnep sorrendjét, melyet maga a megyés püspök úr, Mélt. Bende Imre fog megnyitni és Te Deummal befejezni, a következőkben adjuk.

Dec. 6-án az ünnep előestéjén d.-u. 4 órákor magyar szent beszéd, azután Szentségkítéttel litánia, melyet mélt. Bende Imre püspök úr fog végezni.

Dec. 7-én olvasott szent misék: 6, 7, $\frac{1}{2}$ 8 és 8 órákor. 9 órákor infulás nagy mise, tartja ngos Vágner József prépost-kanonok úr. — *Délután 4 órákor* litánia Szentség kitéttel. — Ezen a napon a hívek d.-e. 6-12, d.-u. 2-6-ig gyónhatnak.

Dec. 8-án 6 órákor olvasott szent mise; $\frac{1}{2}$ 7 órákor tót szent beszéd, utána szent mise; 8 és 9 órákor olvasott szent misék; 10 órákor infulás nagymise, tartja ngos Czeizel Gábor apát-kanonok úr. — *Délután $\frac{1}{2}$ 3 órákor* litánia Szentség kitéttel. — Ezen a napon a hívek reggel 6-9-ig gyónhatnak.

Dec. 9-én d.-e. 6 órákor Szentség kitéttel és olvasott szent mise. Egyszersmind megkezdődik a Szentség imádás, mely a délutáni litániáig tart

bezárólag. $\frac{1}{2}$ 7 órákor tót szent beszéd, utána szent mise. 8 és 9 órákor olvasott szent misék. 10 órákor magyar szent beszéd, utána infulás nagymise, tartja mélt. Venczell Ferenc pápai prelátus, nagyprépost úr. *Délután 4 órákor* litánia és Te Deum. Végzi mélt. Bende Imre püspök úr. — Ezen a napon a hívek, úgy mint tegnap, 6-9 óráig gyónhatnak.

A kik az ünnep bármely napján meggyónnak, az Úr testét magukhoz veszik, és az anyaszentegyház szándékára imádkoznak (legalább öt Miatyánk és Üdvözlégyet) teljes búcsút nyerhetnek.

Ezenkívül 100 napi búcsút nyerhetnek az ünnep minden napján azok, kik ezen napokon a templomot meglátogatják és ott az anyaszentegyház szándékára imádkoznak.

Levelezés.

Sasvár, 1900. nov. 28.

Tisztelt Szerkesztő úr!

A sasvári esp. ker. r. k. tanítói most tartották meg őszi gyűlésüket Stepanón, melyen a tanítók teljes számban jelentek meg. Mint vendégek megjelentek a kerületi lelkészkező papság számos tagja, valamint a vidék néhány körjegyzője is.

A gyűlésre érkezettek előbb szt. misét hallgattak, melyet Jámbor Péter, stepanói plébános úr mondott. Azután az iskola helyiségébe vonulva, Kucsera József ker. esperes tanfelügyelő úr a szent évről beszélve és az összegyűlt tanítókat és tanügybarátokat melegen üdvözölve, a gyűlést megnyitottnak nyilvánította. A pápai himnusz eléneklése után Tomecsék Imre, brockói főtanító, mondott jubileumi beszédet, melyben az egyház és az iskola közötti viszonyt élénken, körülvonalozva, kartársait az új század hajnalán a kath. néptanító névvel járó köteleességekre figyelmeztette, illetve buzdította. A szónokot számosan üdvözölve következett a néphimnusz, mely után Jakubéczy Ferenc főtanító sikerült gyakorlati tanítását mutatta be, ezután következett a „Hogyan lehet az ifjúságot a korcsmazástól és veszélyes szórakozástól óvni és mivel kell foglalkoztatni, hogy ettől elvonjuk?” című pályatételről szóló bírálat fölolvása. A bírálók egyhangulag Tomecsék Imre művét dicséret és jutalmazásra méltónak találták, ki a neki átadott 2 drb. aranyat melegen megköszönte. Az indítványok közt figyelemre méltó Burdudik István holicai káplán uré, melyben öméltósága Boltizár József püspök úr ezidei jubi-

nem...? (Brrr, de akárcsak tört döfött volna boldogtalan szívembe, midőn így szólított a jellemtelen).

Összeszorított kezeimmel feléje hadonáztam... az áruló felé...

Nyomorult...! (igy olvastam ezt mindig a regényekben ilyen jelenetek alkalmával) Nyomorult! utállak, megvetlek... gyűlöllek... nem is találok kellő szavakat megvetésem nyilvánítására... hol van büntársad a nyomorult teremtés...? Add ki azonnal a gaz viperát...! (Ez is regényből van.)

Béla rettentő bambán nézett a szemembe.

— Mit is akarsz tulajdonképpen cicám? (Megtint ilyen megalázó, ravasz megszólítás) Mi bajod? megbolondultál?

— Gazember — kiáltottam harsányan — add elő a nőt — szeretődöt... mindenedet... kivel egyetemben alávaló módon megcsaltad hites feleségedet... vagy...

— De engedj meg édesem... közelgett felém uram... meghibbant az eszed...?

— Hallgass áruló... félre az utamból! Megkeresem magam, vagy minek is keressem, hisz ott láttam álomban a vékonydongájú csontvázat, a nyomorult békerontót... Férjem nagyot nevetett...

s kacajára eles, rikácsoló kacaj hallatszott a spanyolfal mögül.

Mint a féktelen furia odarohantam a spanyolfal mögé, hogy darabokra tépjem a becsületes személyt, ki önmagam lakásán lábbal sárba tiprott asszonyi mivoltomon kárörvendően fölkapagni merészelt... A következő pillanatban hátratartorodtam, akár csak a tüzes ménykő csapott volna belém.

Ott ült az alávaló... a condra... a nyomorult... egy zöld zománcos tollu, amazon papagály képében...

Fölborzasztott tollal... szikrát szóró szemmel felém rikácsolt a madár: „szamár-r-r!”

— Óh te maffa te! — kiált közbe férjem — hogy kell szólitanod az asszonyt...? Azért kinlódttam veled napok hosszágig, hogy most ne tudjad? No! „Mindenem — csókot — karrónak...!” no mondod?

— Szamár-r-r — rikácsolt újra a madár...

Tovább már nem bírtam. Nyakába repültem Bélának s félig sirva, félig fuldokolva csak annyit mondhattam: bocsásd meg édesem, óh csak ez egyszer bocsásd meg!

— Légy nyugodt mindenem... nem haragszom... örömet, meglepetést akartam neked szerezni a papagálylyal, milyent mindig óhajtottál...

De hát most mondd el... ne zokogj kérlek... mondd el tulajdonképpen mi bajod volt?

Tovább csak annyit tudok, hogy zokogva mondtam el neki furdói álomképemet.

A hölgyek fölkapagtak... én meg bajszom alatt, a ki nincs, suttyomban nagyot nevettem, becsaptam a menetrendet s föltettem magamban, hogy legközelebb elárulom e titkos dolgot, hadd okuljanak az emberek, hogy nem jó mindig meglepetésekben utazni.

Sziporkák.

Jó kifogás.

Hadnagyhoz ezredese: A bakák nyakstráffija a fehér galléron felül áll. Hogy van az? Az nem szabályszerű.

Hadnagy: Bocsánat, ezredes úr, a bakáknak a nyaka nem szabályszerű.

*

Jó felelet.

Fiatál úr: Ezennel megkérem Louisa leánya kezét.

Schwarz úr (ki igen fenbéljázó ember): És mennyi pénze van önnek?

Fiatál úr: Bocsánat, én nem venni akarom leányát, hanem a kezét kértem meg.

leumi emlékének jegyzőkönyvi megőrkítését ajánlja. A közgyűlés csak önmagát tisztelte meg, a midőn ezt az indítványt lelkesedéssel magáéva tette, s ama imaszerű óhajjal megtoldani határozta, hogy ömeltóságát a Mindenható az egyház, a haza és kath. népnevelés öröme jó egészségben soká, igen soká éltesse! Megemlítettett továbbá, hogy vidékünk egyes iskoláinak az igazolatlanul mulasztott félnapok száma ezrekre rög, minek természetes következménye ifjúságunk fokozatos hanyatlása és züllése, Legsomorubb ennél az, hogy az így mulasztó gyermekek szülői az illetékes körök részéről sok helyütt még csak meg sem dorgáltatnak, ami természetesen öreg hiba. Végre indítványoztatott, hogy ezen gyűlés lefolyásáról szóló jegyzőkönyv valamelyik kath. szaklapban közöltessék.

A közgyűlés, miután tárgysorozatát lelkes hangulatban tárgyalta volt, elnöki zárszóval befejezést nyert. A közebéd után a tanítók a kath. tanügyvirágzását célzó eszmékkel felfrülten, megelégedetten tértek vissza csendes falvaikba.

Egy jelenvolt.

Ujdonságok.

Bende Imre nyitrai püspök ur ő méltósága a mojhéni tűzkárosultaknak 50 koronát küldött, mely adományáért fogadja a kárvallottak halás köszönetét.

Egyházi hir. Moncsék József kasszai (Trencsén m.) esperes-plebánosnak ő felsége a Buda melletti révi címzetes prépostságot adományozta. — Lukács János pöstyéni segédlelkész, az elhunyt Molnár Rezső helyébe Moravánba ideigleues adminisztrátornak küldetett.

Kinevezés. Dr. Lopussny Ottó beszercebányai tvszéki aljegyző Nyitrára kir. alügyésznek, dr. Baán Endre nagybíttsei albiró pedig Puchóra járásbirónak nevezetett ki.

Lemondás. A Tardoskedden november 15-én jegyzővé választott Szillaba Béla állásáról lemondott.

Az esküdtzékről. A nyitrai esküdtzéknek jövő évi összes üléseire Lehoczky Kalmán pozsonyi kir. táblai elnök, elnökül szlavnicai Sándor Géza kir. tvszéki elnököt, helyettes elnökül pedig Mazóly Antal kir. táblai bírót nevezte ki.

Főigazgatói látogatás. Pírchala Imre pozsony tankerületi főigazgató nov. 25-étől 29-éig hivatalos látogatást tett a nyitrai főgimnáziumban.

Részleges tisztujítás. Nyitra városánál a már régóta üresedésben volt mérnöki és állatorvosi állást mult hétfőn töltötték be. A tisztujító közgyűlés vezetésével dr. Janits Imre volt megbízva. Bizalmi férfiaknak megválasztattak Aitner Ferenc, Gáspár Lajos, Kondor István és dr. Szegő Zsiga. A kijelölő bizottságba a képv. testület részéről beválasztott Ronchetti József és Morton József. Az elnök maga részéről Czeizel Gábort és Mayer Károlyt nevezte ki. A kijelölő bizottság visszavonulván a polgármester hivatalos helyiségebe tanácskozás végett. Husz perc mulva az elnök bejelenti, hogy a bizottság a mérnöki állásra Halmady Gábor budapesti okl. mérnököt és Pascher Imre szigorló mérnököt, városunk fiát jelölte ki. A képv. testület Pascher Imrét egyhangulag megválasztotta. Az elnök erre kijelenti, hogy Pascher megválasztása csak feltételes, mert diplomája nincsen s így annak beszerzésére egy évi határidőt adtak. Ha a vizsgát le nem teszi, állása más által fog betöltetni. Az állatorvosi állásra Wilberding Frigyes okleveles állatorvos lett egyhangulag megválasztva. Az új tisztviselők letették a tisztú esküt.

Markhot Gyula, Nyitramegye alispánja 100 koronát adományozott a nyitrai tüzoltó egyesületnek.

Esküvő. Prachár Antal, őrmester a nyitrai 14. sz. honvédezedben, dec. 1-én vezette oltárhoz Pintér János, nyitrai házbirtokos leányát, Máriát.

Halálozás. Siska Antal püspöki várőrmester november hó 30-án esti 11 órakor typhusban meghalt. Az elhunyt 41 évig hűen és becsületesen szolgálta az uradalmat, valódi példányképe volt buzgóság és szorgalomban, úgy hogy nem csak feljebbvalóját, hanem magát kenyéradó kegyes püspökét is melyen megrendítette váratlan betegség folytán bekövetkezett halálózása. Temetése december hó 2-án d. u. 3 órakor a püspöki várban lesz. Halálát áldott állapotban levő özvegye és 4 kiskorú gyermekén kívül számos rokona és jóakarója siratja. — Prihoda Nándor, volt nyitrai asztalos, Pozsonyban, életének 72-ik évében elhunyt. Béke poraikra.

A nyitrai kath. kör mult vasárnap hangversenyyel egybekötött estélyt rendezett, mely pompásan sikerült. Voltak komoly, klasszikus darabok, melyek mindvégig lekötötték a hallgató közönség figyelmét, s meghazudolták azt a sokszor hangoztatott frázist, hogy a nagyközönség nem tudja méltányolni a klasszikus zenét. Persze olyan precízióval előadott darab, mint amilyennel a kath. kör dalárdája énekelt s művészi kísérei zongorán és harmoniumon satiroztak, okvetetlenül tetszenie kellett, még ha nem is Mendelsohn írta volna. Nagy tetszést aratott Lihány tvszéki aljegyző zongora-játéka, ki a temperamentumos művésznék egész hevével száguldott végig a billentyűkön s a méla suttogástól egész a szenvedélyes dübörgésig az összes hangnemeken játszi változatossággal adott elő szép, feledhetetlen magyar dalokat, melyeket viharosan megtapsoltak, s megújráztak. Filberger Vilmos művészi hegedű-játéka ismeretes közönségünk előtt. Raff „Cavatina“-jában olyan művészi technikáról tett tanubizonyoságot, hogy a közönség feszült, mintegy reszkető figyelemmel leste a leglágabb pianóban előadott hangjait, hogy azokból egyet se veszítsen el. A rokonszenves megjelenésű fiatal ember fellépését tüntető tapsal jutalmazták. Nagy tetszést aratott „A posta az erdőben“ című dal a háttérben felállított postakürtössel, s hízegő elismeréssel nyilatkozott a közönség a Salve Regináról, melyet Jakubovich Sándor el. isk. igazgató adott elő. Végül az egész előadást több részint új és jó, részint pedig régiebb és — még jobb magyar népdalokból álló egyveleg zárta be az estélyt, ha ugyan be lett volna zárva, mert voltaképen csak másnap reggel osztlak szét. A fiatalság táncrea perdült s példájukat követték az öregebbek. Mikor még az a szoborra öntött komolyság, a Pista fiskális is táncrea perdült, akkor már csak vigan lehettek, ugy-e? — A kör tagjain kívül ott láttuk Sándor Géza tvszéki elnököt, dr. Rudnay Sándor polgármestert és nagy számú hölgy közönséget. — A francia négyest Ocskay László rendezte.

A nyitrai kath. főgimn. szegénysorsú tanulóinak ruhaalapítványához ujabban hozzájárultak: Döller József plebános Zsére 2 koronával, Riszner Károly ügyvéd 10 kor., Kirchner Antal ügyvédi irnok 5 kor., Lakits Antal megyei árvaszéki díjnok 4 kor. (Nyitra), Ghyllányi Alfréd ivén: Krajcsovic Ferenc m. kir. erdész Temesvár 6 kor., Ghyllányi Alfréd földbirtokos Lajosfalu 30 kor. Tanulóktól beszedett bírságok 60 fillér. Összesen 57 korona 60 fillér, az eddig kimutatott összegekkel együtt beérkezett az alapítványra 2157-74 korona. — Nyitrán, 1900. évi november hó 30-án. — *Petrovics László* s. k. biz. pénztárnok.

Akik önmaguknak sirt ástak. A Hirschfeld és Leszner által bérelt kövecsbányában (a Toifl-szöllő alatt a Zoboron) több munkás volt elfoglalva a kövecs (Gries) fejtésével. A két heti esőzés által meglazult a magas part, s munkaközben egy nagy tömeg föld lecsúszott rájuk, és 3 munkást maga alá temetett. A többiek még idejekorán félre ugrottak, s azonnal szerencsétlenül járt társai megmentéséhez fogtak. Sikerült is nekik Jakubik János nyitrai illetőségű 30 éves férfit még élve, de törött lábszárakkal kihúzni; de a 40 éves nagy-rippényi születésű Hrsko István és a 18 éves laki-i illetőségű Kónya János halva kerültek ki a reájuk esett földtömegeből. Az elsőt a kórházba, a hullákat a hullaházba szállították.

Az inség haldoklója. Lapunk előző számában felhívtuk t. közönségünk szives figyelmét Hartmann Adolf 80 éves elszegényedett nyitrai iparosra. S dacára annak, hogy a lap zártakor csak négy sornyi helyünk maradt e célra, nemesszívű közönségünk, jóllehet nem is tudta, hogy hol kell leadni a pénzt, 49 koronát és 20 fillért adott egybe. Ezekkel összehasonlítva nem nagy összeg ugyan, de a 80 éves aggyastvánnak betegágya felett virrasztó inséggel szemben igen is jelentékeny könnyebbülés. A kinek semmije sem volt, csak kiáltó nyomora, annak 49 korona egy egész vagyont képez. Most, mint halljuk, a szegény ember a halállal vívdik, és már nem is képes megköszönni derek közönségünknek emberbaráti szeretetét. Megtesszük helyette mi ezzel a szép keresztény szóval: „A jó Isten fizesse meg nekik.“ — A lapunk előző számában hozott 14 koronán kívül adakoztak számára még: Huszár Marianne 2 kor., Vajda J. butorkereskedő 5 kor., Krausz Vilmos és Társa 2 kor., Löger Anna 2 kor., Weigl Antal 1 kor., özv. Schurmann Ferencné 1 kor., Schweiger Leopoldina 1 kor., N. N. 60 fill., N. N. 40 fill., Cseryák Rezső 2 kor., N. N. 40 fill., Faschler Ferencné 2 kor., Mész Sándorné 60 fill., Franklné 1 kor., Árpássy Imréné 2 kor., dr. Pivinger Emilné 1 kor., Wutzay Miklósné 1 kor., Ötvös Ödönné 1 kor., Poppelka Jánosné 1 kor., Mérey Ágostonné 1 kor., dr. Biringer Ferencné 1 kor., Engel József 2 kor., Freissberger Viktor 1 kor., N. N. 60 fill., N. N. 60 fill., Tvrdy Valéria 2 kor. (Mint lapunk zártakor értesülünk, Hartmann tegnap meghalt.)

A nyitrai róm. kath. főgymn. ifjúsága által 1900. év dec. 8-án, a magyar katholicizmus 900 éves fennállásának emlékére rendezett ünnepség műsora: 1. „Pápai himnus“, ének- és zenekar. 2. „Ünnepi beszéd“, mondja Kmetykó Pál, főgymn. tanár. 3. „Üdvözlégny Mária“ Vavrinceztől, éneki Szlavy Tibor V. o. t., zongorán kíséri Bogáthy József V. o. t. 4. „Bologasszony Anyánk“ Tarkányitól, Szavalja Ötvös Aladár VIII. o. t. 5. „Adgio“ vonós-négyes harmoniummal. Előadják Hohos Ignác VII., Lavaulx Sándor VI., Kenézy László VI., Vaczulik József VI. és Gaál Ágost VII. o. tanuló. 6. „A celli búcsú“ melodráma, szavalja Eisselle Lajos VII., zongorán kíséri Ronchetti József VII. o. tanuló. 7. „Szózat“ Vörösmartytól, ének- és zenekar.

Lezuhant a háztetőről. Mult hétfőn Hugyecz Imre nevű ács, a bárány-utcai emeletes ház tetejének kijáratával volt elfoglalva, s munkaközben az esőtől egészen átázott zsindeles szerháról lecsúszván, az utca kövezetére esett. Szerencsére azonban talpára esett le s úgy állt ott mint egy szobor. Hugyecz rövid időre elvesztette eszméletét, de csakhamar magához tért és kissé támolgyva lakására ment.

Uj telefon-állomás a nyitravölgyi vonalon. Nyitra vasuti állomást jövő héten kötik össze a kajszi megálló-helylyel és az üzbeghi állomással telefon segítségével. E távbeszélő tehát folytatását képezi a már eddig is fenállott Érsekújvár—nyitrai telefontnak; minthogy azonban ez csupán az egymással tőszomszédságban levő vasutállomásokat köti össze, a nagy közönség által nem használható, és csupán vasuti szolgálattétel megkönnyítésére használják.

Vizbe fultak. Krausz József könyvelő a nyitrai iparbankban, Rivaban, Dél-Tirolban nov. 28-án vizbe fult. Egyéb részletek hiányzanak. — November hó 21-én Manyák Mihály kisvárad lakos az érsekújvári vásárról haza felé menvén, Bánkeszinél leszállt, mig szekere a vett káposztával előre küldte. A szekér szerencsésen haza ért; de a gazdát 3 napra sem találták sehol. A falu végén lakók az nap késő este hallottak ugyan a Nyitra folyó felől segélykiáltást, de mire oda siettek, a segélykiáltás megszűnt. Harmadnapra a halászkok huzták ki a vízből hulláját. Öt kiskorú gyermek maradt utána.

Nyugtázás a szt. Vince-nővérek trencsényi haza mellett építeni szándékolt templomra lefolyt adományokról. Zlathary János Várnán 10 k., gróf Mailáth Györgyné Zavar 20 k., Darvai János Missen 5 k., Huber Rezső Nyitra 5 k. — 62. sz. gyűjtő-iven: Budánszky János Laáz 20 k., Zlathary Károly Liza 2 k., Micskó István Liza 1 k. — 54. sz. gyűjtő-iven: Gily Ede Uj-Beszterce 10 k., Szvitek János O-Beszterce 2 k.,

Podivinszky Alajos Uj-Beszterce 3 k., Podivinszky Mariska Uj-Beszterce 1 k., Kmoskó János Rjecsna 2 k., Horváth Ferenc Rjecsna 2 k., Greben János Lutissa 2 k. — 70. sz. gyűjtő-íven: dr. Pulmann János Csápor 10 k., dr. Bartossik Antal Mocsanak 2 k., Drexler Ignác 1 k., Laszab I. Ivánka 1 k., Tomanóczy Lajos 1 k., Schwertsig Antal 1 k., Sztankovics Paula 2 k. — 94. sz. gyűjtő-íven: Dietrich József B.-Mágoos 3 k., özv. Posch Andorné 6 k., Boros Izabella 4 k., Boros Vilma 3 k., Barényi Jánosné Trencsén 10 k. — Hálas köszönetet mond a gyűjtő-bizottság.

Uj vasuti menetrend a nyitra-völgyi vonalon. A nagysurány—érsekújvári vonal legközelebb, tán e héten, adatik át a forgalomnak, abból az alkalomból következő — részben megváltozott — menetrend lép életbe. A vonatok ezentúl a Nyitra és a Zsitva völgyéből a surányi állomásról Tótmegyer elkerülésével egyesesen Érsekújvárnak mennek és vissza. A bécsi vonatokhoz azonban Surányból is lesz összeköttetés közvetlen Tótmegyerről és vissza. A megváltozott menetrend a vonal főbb állomásairól a következő. (A vastagabb számok az éjjeli órákat jelentik esti 6 órától reggeli 6 óráig.)

Érsekújvár—Privigye.

Érsekújvár ind.	4:30	12:10	3:55	7:40
Nagy-Surány ér.	4:51	12:31	4:15	8:01
Nagy-Surány ind.	4:59	12:43	4:25	8:09
Nyitra ér.	6:04	1:48	5:30	9:15
Nyitra ind.	6:09	1:53	5:36	
Üzbégh	6:27	2:11	5:54	
N.-Tapolcsány	7:36	3:24	7:02	
N.-Bélic	8:18	4:06	7:43	
Privigye ér.	9:56	6:00	9:13	

Privigye—Érsekújvár.

Privigye ind.	4:05	12:10	6:10	
N.-Bélic	5:23	1:47	7:29	
N.-Tapolcsány	6:15	2:47	8:34	
Üzbégh	7:14	3:53	9:34	
Nyitra ér.	7:33	4:21	9:53	
Nyitra ind.	7:38	2:05	4:55	10:03
Nagy-Surány ér.	8:39	3:07	5:59	11:05
Nagy-Surány ind.	8:50	3:10	6:10	11:15
Érsekújvár ér.	9:10	3:30	6:30	11:35

Tótmegyer—Nagy-Surány.

Tótmegyer ind.	4:15	11:55	7:25
Nagy-Surány ér.	4:42	12:22	7:52

Nagy-Surány—Tótmegyer.

Nagy-Surány ind.	9:00	3:16	11:20
Tótmegyer ér.	9:26	3:42	11:46

Nagy-Surány—Kis-Tapolcsány.

Nagy-Surány ind.	5:10	12:50	4:20
Kis-Tapolcsány ér.	7:45	3:36	6:13

Kis-Tapolcsány—Nagy-Surány.

Kis-Tapolcsány ind.	6:20	4:18	7:45
Nagy-Surány ér.	8:34	6:05	10:50

Nyitra—Lipótvár.

Nyitra ind.	6:30	9:50	3:37
Üzbégh	6:44	10:04	3:57
Lipótvár ér.	7:47	10:57	5:17

Lipótvár—Nyitra.

Lipótvár ind.	8:25	11:40	6:00
Üzbégh	9:20	1:06	7:30
Nyitra ér.	9:35	1:30	7:55

A vonatok, egynek kivételével, nem szenvedtek lényeges változást, de részben mégis annyit, hogy ha valaki az előbbi menetrend szerint igazodik, hát éppen jókor elkésik. — A vasuti érdekes tájékoztatóból megtudjuk még, hogy a surány—ujvári vonal 10 és fél kilométer hosszú, s hogy N.-Surány 123.9 m. magasan fekszik a tenger színe felett.

A csacai keresztény fogyasztási áruraktár, vidéki hasonnemű vállalataink ezen mintaképe, legutóbb értekezletet tartott, melyre a többi között megjelentek: Gyurcsánzky Demeter elnök, Badik József, Fridrichovszky Jusztin, Benyács István igazgató, Bélic Mihály, Bauer

Vencel és Markovics Kelemen. Gyurcsánzky elnök kifejtette ama nagy missió fontosságát, melyre hivatva van keresztény boltunk s a melyet oly áldásdusan teljesít. Ezután a számadásokat vizsgálták meg és minden rendben találtatván, elismerésüket fejezték ki a jelen voltak az igazgatóságnak. Választásra kerülvén a sor, megválasztottak: elnöknek Gyurcsánzky Demeter, ügyvivő igazgatónak Benyács István, titkárnak Markovics Kelemen. Derék barátaink működjenek továbbra is a tövises pályán a szegény népnek erkölcsi és anyagi felvirágoztatására.

Az inség szava! Mojthén (Trencsén m. u. p. Pruzsina) községben nov. hó 14-én délután két gyermek vigyázatlansága következtében tűz támadt, melynek négy lakóház, ugyanannyi gazdasági épület s körülbelül ezer koronát érő takarmány lett áldozata. Az összes kárt 14,000 koronára becsülik. Négy családnak (összesen 20 taggal) mindene a lángok martaléka lett, úgy hogy most közvetlenül a tél kezdetén kenyér s hajlék nélkül vannak. A nyomoruk nagy. A „Nyitramegyei Szemle“ nemes szívé olvasóihoz bátorkodom fordulni e négy szerencsétlen család nevében, kegyeskedjenek bármily csekély adománnyal is hozzájárulni nyomoruk enyhítéséhez. Ezen a legnagyobb inséggel küzdő négy családot ajánlom az emberbaráti szívek jóakaró figyelmébe. Pátrik János plebános.

Két alispáni rendelet. Azokból a megyékből, melyeknek élén a nép erkölcsi érdekei iránt érzékkel bíró és a vallási kötelességek tudatától áthatott férfiak állanak, egymás után veszszük a vasár- és ünnepnapok megülésének előmozdítását célzó okos rendeleteket. Így Nagy Mihály Nógrád vármegye alispánja, a füleki esperesi kerület papságának kérelmére a vasárnapi hivataloskodás tárgyában a következő rendeletet bocsátotta ki:

„A füleki kerület római katolikus papsága azon kérelemmel járult hatóságomhoz, hogy vasár- és ünnepnapokon isteni tisztelet idején sem a község előjárói, sem más felek községi vagy egyéb ügyek tárgyalására be ne idéztesenek, nehogy vallási kötelemeik gyakorlásától elvonassanak.

A kérelem előterjesztése arra enged következtetni, hogy fenforgó magasabb érdek és szükség nélkül, midőn a sürgős ellátás késedelmet indokoltan egyáltalában nem szenvedhet — vasár- és ünnepnapokon és az isteni tisztelet idején a községi előjárók közreműködését igénybe vevő tárgyalások, hivatali eljárások tartatnak, mely tárgyalásokhoz, eljárásokhoz tisztségben nem álló községbeli lakosok is megidéztetnek.

Ez az eljárás sérti a vallási érteket és a törvény által is tiltott; miért is a járási főszolgabíró urakat és a losonci polgármester urat felhívom, hogy azonnal figyelmeztetőleg intézkedjenek s megfelelőleg utasítsák a községi előjárókat, hogy vasárnap és ünnepnap istentisztelet idején végszükség nélkül a községi előjáróságok tagjainak együttes közreműködését igénybe vevő hivatali eljárások ne tartassanak és ilyenekhez a községbeli lakosok ne idéztesenek, úgy, hogy a lehetőség szerint ki-ki vallási ájtatosságait zavartalanul idejében végezhesse és gyakorolhassa.

Az ezen tilalom áthágói ellen esetleg irányuló panaszok sürgősen soron kívül veendő megvizsgálás és elbírálás alá s hatóságomhoz esetről-esetre bejelentendők.

Mely intézkedésről annak egy példánya kiadásával a kérvenyző papság megbízottját értesíteni rendelem.

B.-Gyarmat, 1900. október 7.

Nagy,
alispán.

Hasonló rendeletet adott ki Kapdebo Gergely Temesvármegye alispánja, melyet szintén itt regisztrálunk:

„Temesvármegye alispánjának 55. 319/900. sz. rendelkezése: Tárgy: Vasárnapi hivataloskodás és tárgyalások tartása.

Értesemre esett, hogy egyes községekben vasárnapi napokon oly időben tartatnak közgyűlések és tárgyalások, a midőn a templomban istentisztelet tartatik, minek következményeképpen a keresztény hívők a templomlatogatásban gá-

tolva vannak. Miután az ily eljárás a vallástalanság terjedését idézi elő, felhívom az összes jegyzősegeket és a r. t. városok polgármestereit, hogy a jövőre nézve vasár- és ünnepnapokon az istentisztelet ideje alatt tárgyalásokat és képviselőtestületi gyűléseket ne tartsanak. Ezen rendeletem ellenőrzésével a főszolgabírákat bizom meg és kijelentem, hogy az ez ellen vétőket szigoruan felelősségre vonandom “

Ráférnének ilyen rendelkezések Nyitravármegyére is, különösen a megye nyugati járásain, a hol a vasárnapi beidézést és a vasárnapi tárgyalásokat a közigazgatási közegek nagy kedvteliséssel űzik. Csak hogy persze ilyen rendeleteknek kibocsátásához mindenek felett az szükséges, hogy a megye főtisztviselői keresztény gondolkodású és érzésű emberek is legyenek, ne csak hideg lakatosok.

Országgyűlési beszédek. A „Budapesti Közlöny“ érdekes ujtással fog megjelenni. Mellékletül közölni fogja szószertint a képviselőházban tartott beszédek szövegét, vagyis a ház tanácskozásairól vezetett gyorsírói följegyzéseket egész terjedelmökben. Ez az ujtás a több oldalról fölmerült s a kormányelnök által is jogosnak elismert ama kívánság folytán lép — egyelőre próbaként — életbe, hogy a képviselőházban tartott beszédek egész szövegükben a nagy közönség számára hozzáférhetőkké tétessenek.

Keresztény szövetkezetek országos közgyűlése. A keresztény szövetkezetek országos központja november 21-én tartotta közgyűlését, nagy közönség és előkelő urak részvételével. Szükségesnek látjuk az elnöklő Zichy Aladár grófnak beszédéből kiemelni azt, hogy ők is éppen úgy, mint mi, a kisemberek felsegítésében találják céljukat. Kifejtette, hogy csak egy ellenszere van az önzésnek a gazdasági életben és ez a felebaráti szeretet, a mely egyedül adhat védelmet a gyengébbnek az erősebbel szemben. A szövetkezés ezt a felebaráti szeretetet fejleszti s ezért több önzetlenség, mint nyereszkesedési vágy, több áldozat, mint kapzsiság, több szeretet, mint önzés kell a szövetkezés sikeréhez. Minket, mondotta Zichy Aladár gróf, a felebaráti szeretet visz ezen ügy szolgálatába és azért nem hagyjuk megtevesztetni azon gyakori vád által, hogy mi felekezeti alapon állunk. Keresztény jelszavunk a keresztény szeretet és áldozatkészséget jelenti, mely nélkül szövetkezet nem állhat. Nem kételkedünk ebben, hogy azokat a szövetkezeteket, melyek a keresztény jelszó nélkül alakultak, azoknak alkotói is ezen indító okból, t. i. felebaráti szeretetből fáradoztak azoknak létrehozásán. Zichy gróf után Kirschanek Ödön beszélt és elmondta, hogy a gazdasági liberalizmus, a szabad versenygyakorlatban csődöt mondott. A nagy erők elnyomták a kicsinyeket és a nemzet testén cse-nevés, kóros szervek mellett tultengett szervek vannak. A baj korrektívuma a kis erők szervezése, hogy azok a gazdasági téren sikeresen ellenállhassanak a felszívás veszedelmének. Ebben rejlik a szövetkezés jogosultsága és szükségessége. A szövetkezés az egyén és összesség boldogulására egyaránt törekszik és ez keresztény elv. Ez alapon ajánja a nagygyűlés figyelmébe a hitel-szövetkezetek, a fogyasztási és takarékraktárak ügyét.

Nyilt tér.

(E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Sik úrnak! Azon buzgó, pihenést nem ismerő fáradozásáért, melylyel minket a táncoktatásban vezérelt, ez uton mondunk legmélyebb köszönetet. Hogy mennyit tett már csak ez oly rövid idő alatt is, eléggé mutatja azt a szülők és a látogatók meglepedése, melylyel mesterünket majd mindennap kitüntetik. Mert hiszen a bemenet mindenkinek szabad és így bárki láthatja a fokozatos és gyors haladást. Köszönetünket ezen kitaró buzgalmaért még egyszer ismételve, maradunk Nyitrán, 1900. dec. 1-én tisztelő növendékei.

CSARNOK.

Nyitra multja

és
a nyitravármegyei Monografia.Megjegyzések
Czeizel Gábortól.

(Folytatás.)

13

Ha működésben képzeljük a városi előjáróság elsorolt tagjait, s az alájuk rendelt többi közeget, s hozzávesszük a földesuri felebbező fórumot¹ és a földesúrnak, s illetőleg megbízottjainak törvényes befolyását: megközelítő képet nyerhetünk Nyitra város közigazgatási menetéről a 17-ik században. A kép kiegészítésére azonban még oda kell gondolnunk a céhek- céh- és atyamesterek tevékenységét a maguk körében; mely tevékenység nemcsak a mesterségek tisztességére, megbízhatóságára, hanem a célbeliek magán és nyilvános erkölcsi életére is kiterjedett, s mindennemű rendetlenségnek akár a mesterek, akár a legények körében, erőlyesen tudott véget vetni.

„Nyitra közigazgatása“ t. írója a Monografia 447. l. felemlíti ugyan IV. László király tényét, melynel fogva „Nyitra városát minden, IV. Bélától nyert jogaival és hasznaival együtt 1288-ban Pascha nyitrai püspöknek és kedves emberének adományozta“; de e tény, és a kir. adománylevelet, talán mivel a latin eredeti rendelkezésre nem állott, érdemlegesen nem méltatta. Az adománylevel részletes és érdemleges méltatása alapján más eredményre jutott volna, mint a melynek a következőkben kifejezést ad. A fent idézett szavak után u. i. közvetlenül így folytatja: „Ettől kezdve a nyitrai püspökök, nem felbeszakadatlanul ugyan, 1777-ig egyszersmind főispánok, országcancellárok, sőt némelyek Magyarország helytartói is voltak. Eme körülményt azért szükséges ismernünk, mert a város polgárai, épp királyi szabadalmaik tudatában, hajdani főispánjaik, mint egyuttal az ország cancellárjainak erőszakos támadásai ellen, melyeknek célja volt a város földesuri hatalmukba keríteni, századokon át védekeztek.“ Ezek szerint a nyitrai püspökök mint főispánok és kir. cancellárok „erőszakos támadásai“ hajtották volna a várost földesuri hatalmuk alá, mert — mint a t. író alább mondja — „a hatalommal szemben gyengék voltak.“ Hogy nem oly módon lettek a nyitrai püspökök Nyitra város uraivá, a szíves olvasó meggyőződhetett azokból, a miket fentebb IV. László király adományleveléről előadtam. Nyitra 40 évig volt királyi város, 1248-tól — 1288-ig, de inkább névleg, mint tényleg, mivel szabadalmait a várispán ellenében, kinek hatalma alá tartozott előbb, érvényesíteni nem tudta; s vagy ezért, vagy a fentebb felhozott többi okoknál fogva, a IV. Béla király szabadalmait által célozott fellendülés és a polgárság szaporodása nem következett be: azért IV. László királyi jogát a nyitrai püspökre ruházta át, a királyi városból püspöki város lett, s pedig oly felhatalmazással, hogy a IV. Béla által a városnak adományozott földbirtokra új polgárokat telepíthessen, és azoknak szabadalmait meghatározhatta; tette ezt ugyanoly legitim királyi hatalomnál fogva, a milyennel korábban IV. Béla király intézkedett volt. A maga helyén indokoltam véleményemet, hogy a változás eredetileg és több századon át a város előnyére szolgált, s amennyiben később egyideig az ország szomorú viszonyai között, egyesek a földesuri jogot a polgárság túlságos kihasználására, a város szabadalmainak megsértésével érvényesítették, találkozott olyan püspök, amint fentebb előadtam,

¹ „Cives causas suas, in sede civili discussas, ad sedem Domini pro revisione per viam Appellationis deducunt“ püspökségi jogok és hasznok összeírása Telegdy idejében. Nyitravármegye 1761. marc. 2-áról tanúsítja, hogy a nyitraiak ügyei a püspökségi uriszékhez, s nem a vármegyei törvényszékhez felebbeztettek.

ki azt a kellő mederbe terelte, s a város jogosult szabadalmait mindenkorra biztosította.

„Nyitra közigazgatása“ t. írója alább megemlítvén, hogy Telegdy szabadalomlevele után is a város polgárai még hosszú időn keresztül folytattak pert a püspökökkel, hozzáteszi: „Hogy ezekben a perekben királyi kiváltságaik legnagyobb részét elvesztették, s emellett anyagi károkat is szenvedtek, az egészen természetes, mert hisz jogaiknak érvényesítésére a hatalommal szemben gyengék voltak.“² Ezekben visszaadja a felfogást, mely egykoron Nyitrán közkeletű volt, s máig is egyeseknél tartja magát. A püspöki földesuri jog Nyitrán megszűnven, a peres felek helyébe lép a tárgyilagosságot, s ez az imént idézett felfogástól eltérőleg lesz kénytelen ítélni. Ha utánna nézünk a multak történetében, nem egy esetre bukkanunk, melyben a nyitrai püspökség, dacára a püspökök főispáni, kir. cancelláriai, helytartói méltóságának, pereseket veszített, mindannyiszor t. i. valahányszor a püspököket elfogult tanácsadók tévedésbe ejtették; vagy midőn az országos ügyekben székhelyüktől távol időző püspököket túlbuzgó jog- és jószágigazgatók jogtalan perekbe bonyolították, és nekik nem egyszer sok kellemetlenséget okoztak. Ime néhány példa.

1492-ik év kezdetén Sánkfalvay Antal, pozsonyi prépost, nevezetett ki nyitrai püspöknek, ki még a római szentszék helybenhagyása előtt, téves információ alapján lefoglaltatta a Szent-Ferenc-rendiek baráti malomát. Ebből hosszadalmas per keletkezett, a tanuvallomások 53. pontban soroltatnak fel. A nyitramegyei törvényszék, az egybehangzó tanuvallomások alapján a malmot a jogos tulajdonosoknak visszaadatta, s midőn a püspökségi emberek ellenállottak a megyei törvényszék rendelkezésének, a királyi törvényszék elé került az ügy, mely a kolostort a malom jogos birtokába visszahelyezte.² Ime egy másik békésebb példa. Bajoni István nyitrai püspöknek ki-nevezetvén, átvizsgálta a püspökségi levéltárt, s úgy találta, hogy a Máriahegyi egyháztól nem messze, a „Nitra-Vize“-n volt a püspökségnek malomhelye; s minthogy akkoron Nyitra külvárososa alatt Nyitra vizén csak a barát-malom létezett: ezt a püspökségről jogtalanul elhódítottnak vélvén, a püspökség részére lefoglaltatta. Később azonban a püspökségi és a kolostori írott okmányokból, valamint teljes hitelű férfiak tanúságából meggyőződött a tévedésről, s nyomban visszaadta a malmot a Szent-Ferenc-rendnek. Nehogy pedig a jövőben hasonló tévedés előfordulhasson, 1506-ban sz. Bertalan ünnepe előtti szombatban, személyesen megjelenvén a nyitrai káptalan előtt, az ügyről bevallást tett, s azt hiteles okmányba foglaltatta.³ — Harmadik példának felhozom azt a pert, mely Bornemisza Pál erdélyi püspök, a nyitrai püspökség kormányzója, kir. helytartó, és a nyitrai káptalan közt felmerült. A püspök, mint a megyei gyűlés színe előtt maga előadta, némely gonosz és beképtelen emberek által tévutra vezetve, a káptalan nyitrai jogait, s több a nyitrai püspökségi birtokok szomszédságában levő birtokait lefoglaltatta. Kellemetlen per támadt ebből, mely körülbelül 12 évig elhúzódott. A püspök minden forumon keresztül elvesztette a pert, elmarasztaltatott 27784. frt. fizetésére, melynek biztosítására Csekej, Nagy-Tormos és Kis-Emőke püspökségi birtokok lefoglalása elrendeltetett. Ekkor a püspök belátván a bajt, a megye színe előtt megbélyegezve a gonosz fejbujtókat, kérte a megye közbejárását a békés kiegyenlítésre. A megyei gyűlés pusztaszent-mihályi Csúzy Benedek alispánt, és négy szolgabíró-t küldött ki

¹ Monografia 449. l.

² Nyitr. kápt. lvtár. Fasc. III. Vágner József prépost kanonok úr szíves közlése.

³ Memoria Epp. Nitr. 319—320. ll. A bevallás, melyben a püspök csak keresztnevével fordul elő, tévesen tulajdonittatik Podmaniczky Istvánnak, ki csak 1512-ben nevezetett ki nyitrai püspöknek.

közbenjáróknak, kiknek sikerült is a felek békés megegyezését létrehozni.¹

Ezen példákól láthatja „Nyitra közigazgatása“ t. írója, hogy a nyitrai püspökök főispáni, cancellári, kir. helytartói méltósága és tekintélye nem tévesztette meg a magyar bíróságokat a multban: ítélték a püspök javára, ha igazságos alapon indított pert, s ítélték a püspök ellen, ha, mint előadtam, gonosz tanácsadók jogtalan perbe bonyolították. Nyerhetett volna Nyitra város is pert a püspökség ellen jogos alapon: de nem nyerhetett oly pereket, melyeket IV. Béla király okmányának azon részére alapított, mely IV. László király későbbi intézkedése folytán joghatályát veszítette. Kik Nyitrát belevitték a perekbe, s ezek által a városnak „anyagi károkat“ is okoztak, természetesen, mint az már szokás, a város gyengeségét hangoztatták „a hatalommal szemben“.

(Folyt. köv.)

¹ A nyitrai kápt. olvasó-kanonoki könyve.

Telefon.

Moythin. Térszűke miatt maradt ki.

Hegymögi úrnak Byzanc-ba. Ő már olyan tulzásba viszi a hízlegést, hogy köszönetéről még rövid kivonatban sem vehetünk tudomást. Ha valaki iránt hálát érez és azt izlésének megfelelőnek tartja, ilyen modorban adni annak kifejezést, ám tegye azt magánlevelében, de sem lapunk közönségét, sem a szerkesztőséget ne tartsa olyannak, hogy ilyesminek elnyelésére vállalkozik.

M. M. A török rajz pompás! Legközelebb sorra kerül.

Dr. T. Szepi a német levélre azért választott oly soká, mert heteken át a Ballagi szótárt bujta miatta. Most önről azt hirdeti nagy maliciával, hogy a Neumann József hirdetésének ékes rigmusait ön költötte szabadidejében az ottani pálmák alatt.

T. C. Driethoma. Mark Twain versét az uti jegyről meg kell változtatnunk, mert akinek felolvastuk, az már mind utána dudolja, mint az a szerencsétlen amerikai. A többi is talpraesett. Üdvözlét.

F. Hogy ne legyen panasza, miszerint az új menetrend „oly magasan van kifüggesztve az állomáson, hogy csak az állomásfőnök olvashatja“, lenyomattuk főb vonásaiban lapunkban.

„Széll Kálmán apósa.“ Hagyjuk most a rekriminációt s ne zavarjuk a Vörösmarty-ünnepet. A terjedős cikkben egyébként csak egy point van, ott, hol azt kérdezi, hogy miben hasonlítanak egymáshoz a haraszt meg a nyitrai főispán? — hogy t. i. egyik sem mozog Széll nélkül.

Ujdonság!

Kath. körök, egyházi és világi
urak nagybecsű figyelmébe!

Azon helyzetben vagyunk, hogy az Oriens egyik legnagyobb thea-kereskedőjével folytatott üzleti összeköttetésünk folytán, az alább megjelölt legfinomabb minőségű

thea-fajokat

ugyanott jelzett feltűnően olcsó áron eladhatjuk.

Theánk nemcsak kitűnő zamatu, de szerfelett kellemes illattal is bír és ezen praegnans sajátosságánál fogva tultesz minden más thea-fajokon.

Legfinomabb „Lion-Pai-Melange“
thea ¼ kgs elegánsan kiállított pléh-dobozokban (eredeti moszkvai pakkolás védpecséttel) 5 kor.

„Orosz cárné“ apró virág-thea
á kg. 12 kor.

„Tsin Lun“ finom por-thea
á kg. 10 kor. 80 fill.

„Souchong“ nagy levelű china
thea á kg. 10 kor.

Az árak készpénzfizetés mellett értendő; a szállítás 1 kgtól fölfelé portómentes.

Keresztény terményáru-raktár Csacán.

Élő és művirágcsarnok!

Vármegye-utca 10. szám.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy a f. é. december hó 1-én és 2-án megtartandó

Vörösmarty-ünnepélyre

üzletemben remek élővirágok dús választékban raktáron lesznek.

Mély tisztelettel

5-10.

Gráf Náthán.

Hirdetmény.

A nyitrai püspökségi uradalom radosnai majorjában

f. évi december hó 3-án reggeli 9 órakor

22 darab öreg tenyész-,
21 darab fiatal sertés és
2 darab kan

nyilvános árverés útján el fog adatni.

Az uradalmi intézőség.

Teljesen ingyen!

Dr. Tóth János felső-zobori szőlőjében mintegy

1000 szekér kő

a szőlő kitisztítása céljából, teljesen ingyen átvehető. A kő egy rakáson van, közel az uthoz és igen könnyen megközelíthető. A kik az ajánlatra reflektálnak, forduljanak akár szóval, akár írásban lapunk szerkesztőségéhez.

HIRDETMÉNYEK

a „Nyitramegyei Szemle“ részére

jutányos áron felvételnek a kiadóhivatalban, Nyitrán, Papnevelde-utca 9. sz.

Gyűjtünk elhasznált bélyegeket!

Minden országból és mindenemű bélyeg, még a legközönségesebbek is, elfogadtnak szegény gyermekek papokká való kiképzésére. Viszonya-sul szép vallásos emlékek, fő-kép keresztes olvasók, Szent Antal és prágai kis Jézus-érmek.

A küldemények és kérelmek Bregenz-be (Vorarlberg) intézendők ily cím alatt: Bureau-Bethlehem.

4-13.

Pártoljuk a magyar ipart!

Legjobb Csontlevélpapír

„Adria“

HÁZAI GYÁRTMANY!

Versenyez a külföld elsőrendű készítményeivel!

A párizsi kiállítás-on az „Arany érem“-mel kitüntetve.

KÉSZÍTI

Csász. és kir.

udvari szállító

RIGLER JÓZSEF EDE

PAPIRNEMŰGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

BUDAPESTEN.

Kapható: HUSZÁR ISTVÁN könyvkereskedésében Nyitrai.

Karácsonyi ajándékot akar venni?

Bizony nem érdemes azért nagy városba menni. Nem is tanácsos onnan megrendelni, Akár csak a macskát zsákban venni. Aztán a sok portó, csomagolás, Nyitrán vásároljunk, ez mégis csak más. Neumann Józsefnél kap az ember amit lát, Nagyvárosi árjegyzék szerint szívesen ad. Pedig van itt rengeteg választék, Mindennapi dolgok és különlegesség. Mindenkiről bőven van gondoskodva, Van játékszer, dob és trombita; Baba, mozgó, alvó, törhetetlen, Oly szemekkel, akár eleven. Zsebkész, tükör, bugyelláris, És milyen olcsó még az ár is. Hegedű, selyemszál, öv és tálcá, Himzés, keztű, gallér, pálcá; Parfum, szappan, citera, Fonograf, domino, harisnya. És mivel nem árt látni, hallani, Remélem, tisztelt vevőim meg fognak látogatni.

Ujdonság!

Háztartásban nélkülözhetetlen! Hölgyeknek új találmány! A kor legújabb találmánya a

Simplex műhímző-készülék,

mely minden államban szabadalmazva lett. Minden családi varrógép ezen készülék segítségével egy másodperc letelte után a tolozár kicsérélése által egy kifogástalanul működő

hímző és műtömő-géppé alakítható át. A legszebb fényűzési hímzések és műtömő-munkák készíthetők ezen készülék segítségével gyorsabban, pontosabban, könnyebben és szebben, mint kézzel. Ingyen oktatás a saját hímző-iskolában; ára bámulatos olcsó, csak 7 korona, mely árban a készüléken kívül egy keret, minta bekezdett hímzéssel (tálcakendő) és a használati utasítás, mely egy dobozban van, foglaltatik.

Kapható az osztrák-magyar monarchia minden jobb varrógép-üzletében, valamint a készítőnél:

Löwinger József, varrógép gyári raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körút 19. sz.

Megrendelésnél elégséges a gyártmány megjelölése vagy a hátsó tolozár (Schieber) beklüldése.

Ugyanitt legjobb Singer varrógépek jutányos áron kaphatók.

A készülék leírása ingyen és bérmentve.

Képviselők mindenütt kerestetnek.

Csak a fenti védjegyvel valódi.

Eladó szőlővesszők.

Zobori szőlőből, fajtiszta és teljesen beérett 60 cm. hosszú, gondosan kezelt európai

sima vesszők

kaphatók, u. m.:

- Olasz rizling 5000 drb.
- Mézés sárga 5000 drb.
- Tokaji angevine . . . 10000 drb.
- Csemege fajok 20000 drb.

Tisztelettel

Pécs Ede,

10

szőlőbirtokos

Nyitrán.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

VAJDA J. butorgyári raktára

NYITRA, Párutca.

A n. é. butorvásárló közönség becses figyelmébe ajánlom dús választékú, szilárd és modern stílusú

háló, ebédlő, uri szoba és szalon berendezésekből álló raktáramat

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig, minden versenyt kizáró olcsó áron, ugyszintén

saját készítményű kárpitos butoraimat.

Szolid és pontos kiszolgálás biztosított. Kivánatra költségvetéssel és rajzokkal szívesen szolgálók.

7-52.

Kiváló tisztelettel

VAJDA J.

Tetszés szerinti fizetési feltételek!

Szalon garnitúrák rendkívül jutányos áron kaphatók.

Szalon garnitúrák rendkívül jutányos áron kaphatók.

En Csillag Anna

185 centiméter hosszú, óriási Loreley-hajammal, a mely az általam feltalált pomádé 14 havi használata után női meztelenszerű. Ezt a leghíresebb orvosok is egyedül való szernek ismerték el a hajkibútlás ellen és hajnövesztésre, uraknál a szakállt megnöveszté és rövid használat után úgy a haj, mint a szakáll természetes lenyű és tömött lesz, megóvja mindkettőt a korai őszüléstől a legöregebb korig.

Egy tégely ára 1 frt, 2 frt, 3 frt, 5 frt.

Székjelküldés naponként az összeg előzetes beküldése esetén vagy posta-utánvétellel a világ minden irányába a gyárból, a hova a megrendelések intézendők.

CSILLAG ANNA,

BÉCS. I. SEILERGASSE 5.

5-12.

Hirdetés.

A fenyőkosztolányi főhercegi

„Victoria“ kőszénbányában

kapható vagon rakományban, a kistapolcsányi állomáson kocsi rakva,

I. oszt. darabos szén mm. 1 korona,

kocka szén mm. 80 fillér,

gris szén 50 fillér.

Kis-Tapolcsány, 1900. november hó.

Dús Jenő,

3-3.

főbbi uradalmi jószágfelügyelő.

Chilisalétromot,

Kainitot,

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“ műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság

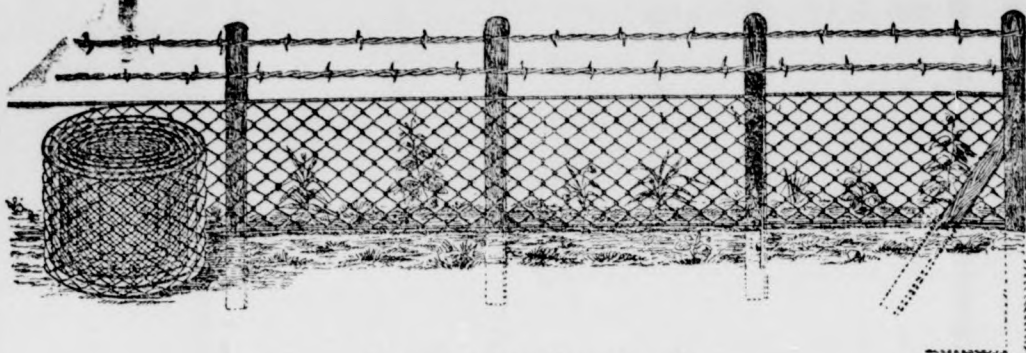
Budapest, V. Fürdő-utca 8.

Huszár István könyvnyomdája Nyitrán.

Pázmándi József

kerítés-sodrony fonása és szövészete

Nyitrán, Tóth Vilmos-utca 32. sz.

Saját készítményű

GÉP-SODRONY-FONATOK

vadaskertek, szőlők, nyaralók, parkok, gazdasági épületek, kerti pavilonok, sírhelyek stb. bekerítésére.

Továbbá: gyep- és virág-díszkerítések;

föld, kavics és kőszénáthányó rosták, rézzel befuttatott acél matracfonatok és láb-törölők, réz, vasszövetek és bakkerfonatok gazdasági célokra;

ugyszintén kék és zöld ablak légy-szövetek, arevédők, szőlőbogyózó rosták, szikra fogók, tyúkketrecek és mindenféle

sodronyfonás,

DOBOK ÉS DOB-BŐRÖK

jutányos áron kaphatók.

A nagy közönség szives pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Pázmándi József.

8.